

Støttedokument for reglementet til Vestby ungdomsråd

Reglement =
En samling med regler som sier hvordan ting skal fungere, sier hva man kan og ikke kan gjøre

Formål - Hva er Vestby ungdomsråd (VUR)?

Vestby ungdomsråd (VUR) er en gruppe med ungdommer som bor i kommunen, og som er valgt til å jobbe med å gi barn og unge en stemme i saker som handler om dem. De representerer alle barn og ungdom i Vestby kommune, uavhengig av for eksempel interesser og livssituasjon.

VUR skal jobbe for å få frem det som er viktig for kommunens barn og unge, gi dem mulighet til å bli hørt, delta og engasjere seg i demokratiet, og kunne påvirke lokalmiljøet sitt. Ungdomsråd er et rådgivende organ. VUR gir råd til politikere og ansatte i kommunen, og bidrar til mer kontakt mellom unge og de som bestemmer.

Rådgivende organ =
En gruppe som kan gi tips og råd, men som ikke bestemmer til slutt.

Om VUR sitt reglement

Reglementet er som en regelbok som forteller hva og hvordan ungdomsrådet i Vestby skal fungere. I tillegg til krav, lover og regler, har reglementet praktiske beskrivelser og forklaringer.

Farger og bilder

For at du enkelt skal vite hva som er regler og ikke, vil du se at det er fargekoder og illustrasjoner som markerer forklaringer, eksempler, tips og råd underveis i teksten:

- Forklaringer, politikk og vanskelige ord i **blått**
- OBS, oi!, merk og åh! i **gult**
- Tips og råd i **grønt**
- Eksempler i **oransje**

Målet er at dette kan hjelpe ungdomsrådet og de voksne rundt med å vite hva som skal gjøres, når og hvordan.

Vedlegg

Reglementet har også vedlegg;

1. **Politikk fra A-Å** (vedlegg 1): forklaringer på noen av de mest brukte og vanskelige ordene i politikken.
2. **Tips** (vedlegg 2) en samling av tips, råd og anbefalinger for å samarbeide om oppgaver og møter på en god måte som blir bra for alle.
3. **Maler** (vedlegg 3): maler og konkrete oppskrifter på hvordan ting skal gjøres

1. Sammensetning - Hvem kan være med i VUR?

Medlem: VUR består av syv faste medlemmer

Varamedlem: VUR har syv varamedlemmer, rangert i en numerisk liste.

Bosted: medlemmene i VUR bor i Vestby kommune

Alder: medlemmene i VUR må være i alderen fra 13 år til og med 18 år når de blir valgt

Kjønn: VUR har kjønnsbalanse, det betyr at det helst skal være like mange av hvert kjønn. Det må være minst 40 % av hvert kjønn.

Mangfold: VUR skal bestå av medlemmer som representerer et størst mulig mangfold av barn og ungdom i kommunen. I tillegg til kjønnsbalanse bør VUR gjenspeile mangfoldet med

- variasjon i etnisk og kulturell bakgrunn
- geografisk spredning i bosted
- aldersspenn
- ulik sosial-, helse- og livssituasjon
- bredde i interesser, hjertesaker, egenskaper, kunnskap og ferdigheter

Representasjon:

- Grevlingen ungdomsskole og Vestby ungdomsskole skal ha minst én representant hver. For at de sannsynligvis skal være elever ved skolen i hele valgperioden bør ungdomsskolenes representanter være 13-14 år på valgtidspunktet.
- Minst ett medlem bør være en representant fra en ungdomsorganisasjon, f.eks. en lokal fritidsarena, idrettsklubb eller annen aktivitet.

Merk:

- I reglene er det forskjell på **må/skal** og **bør** (helst).

Representant =

En person som er valgt til å snakke og jobbe for en gruppe mennesker.

Med ungdomsorganisasjon mener vi aktive, åpne organisasjoner som har et tydelig ungdomsfokus. De jobber for saker som direkte angår ungdom og flertallet av medlemmene er ungdom. De er registrert i relevante registre som Frivillighetsregisteret, Enhetsregisteret og eventuelt Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner.

2. Valg - Hvordan bli medlem i VUR?

Retningslinjer for valg og valgordning

Medlemmene i Vestby ungdomsråd velges av kommunestyret.

Det skjer etter at ungdom i kommunen har fått delta og medvirke.

Det skal være nominasjon og valg på en bred, åpen og demokratisk måte

Nominasjon eller nominere =
En eller flere personer som blir foreslått til et valg.

- Valg av ungdomsrådet skal være rettferdig og sikre bred representasjon.
- Alle ungdommer som er bosatt i Vestby kommune, og som er engasjert og interessert i å stille til valg, skal få muligheten til å sende inn en søknad eller å bli nominert.
- Ungdom som oppfyller kravene for hvem som kan være med i VUR (se [reglementets punkt 1](#)) kan søke om plass eller bli foreslått av for eksempel elevråd, klubbstyre og frivillige organisasjoner.
- Det er kommunestyret som til slutt velger hvem som skal sitte i rådet.

Valgperiode: medlemmer i VUR velges for en periode på to år.

Valgordning: VUR har rullerende valgordning der halvparten av medlemmene velges hvert år.

Rullerende valgordning – overgangsordning: for valgåret 2025 har VUR en overgangsordning til rullerende valgordning. Halvparten av medlemmene i 2025 blir valgt for ett år.

Valggjennomføring: valg til VUR gjennomføres hvert år i perioden fra september til desember. Kommunens administrasjon har ansvar for gjennomføring av valget, og at dette skjer på riktig måte.

Ungdommenes valgprosess: alle ungdommer som er engasjert og interessert i å stille til valg, skal få informasjon om søknadsprosessen og få muligheten til å sende inn en søknad eller å bli nominert. Informasjonen bør inneholde

- hva ungdomsråd er og gjør
- forventninger, plikter og krav til medlemmer i VUR
- rettighetene og mulighetene til medlemmer i VUR
- valgprosessen
- hvordan unge kan komme i kontakt med VUR og rådets kontaktperson
- at organisasjoner som representerer ungdom har rett til å fremme forslag om medlemmer til ungdomsrådet

Informasjon og skjema for søknad og nominasjon deles på kommunens hjemmeside, i appen og sosiale medier. I skjemaet bør søkerne redegjøre for:

- hvorfor de ønsker å stille til valg
- hva de brenner for
- hva de vil bidra med i ungdomsrådet
- om de stiller til valg som representant for en skole, klubb eller organisasjon
- opplysninger som er nyttige når det skal vurderes sammensetning og mangfold

Forberedelser til endelig valg:

I dette arbeidet bør det vurderes

- om kandidatene oppfyller kravene for å bli valgt til ungdomsrådet
- hvordan man i størst mulig grad kan få et ungdomsråd som gjenspeiler mangfoldet av barn og ungdom i kommunen
- søkeres engasjement for å gjøre en jobb i VUR

Vurderingene legges frem for kommunestyret sammen med en innstilling. I saken skal det stå om resultatene av ungdommenes arbeid, og anbefalinger der særlig representasjon og mangfold vektlegges. Informasjon om alle kandidater som oppfyller kravene for VUR bør sendes kommunestyret.

Valg avholdes: Endelig valg og formell oppnevning av medlemmer til VUR gjøres av kommunestyret. Det skjer i årets siste kommunestyremøte. Når de skal vurdere hvem som skal velges, må kommunestyret tenke på sammensetningen av rådet og vurdere hva de må ta hensyn til. Kommunestyret gjør endelig valg og formell oppnevning av medlemmer til VUR når de fatter et vedtak.

3. Opplæring - Ny i VUR

Første møte

Når ungdomsrådet samles i første møte etter valget så skal rådet selv bestemme hvem som skal være leder og nestleder. Det kalles at ungdomsrådet konstituerer seg. Rådsmannen leder møtet frem til ungdomsrådet har valgt sin leder.

Når VUR skal velge leder og nestleder kan det gjøres ved at gruppen foreslår hvem som skal være leder, og så gjennomfører en avstemming. Man kan stemme skriftlig, på lapp, og den

som får flest stemmer blir valgt, og den som får nest flest stemmer blir nestleder. Det kan også være eget valg av nestleder.

Man kan stemme på seg selv. Det er kun de faste medlemmene, ikke varamedlemmene, som kan stemme. Alle som skal stemme kan kreve at det skal være skriftlig avstemning.

Opplæring

Ungdomsrådet skal få nok opplæring og hjelp til å få til jobben sin på en god måte. I startperioden er det viktig å bli godt kjent med hverandre i VUR. For å få til å gjøre en god jobb som ungdomsråd så er det viktig å være komfortabel med hverandre.

Opplæringen er en stor del av ungdomsrådets første møte etter valg. Det bør settes av god tid til opplæring og team-building i samarbeid mellom administrasjonen og VUR. Hovedfokus er å bli kjent med hverandre og tryggere på hverandre, og det bør være flere team-building-aktiviteter som del av opplæringen. I tillegg bør ungdomsrådet få innføring i

- Reglement for VUR
- Rollene i og rundt VUR
- Rollen som folkevalgt, regler, rettigheter og plikter
- Grunnleggende kommuneøkonomi
- Kommunen som organisasjon
- Det politiske systemet i kommunen
- Hvordan ungdomsrådet får gode møter
- Hvordan ungdomsrådet kan påvirke i ulike saker både i og utenfor møterommet
- VUR sitt budsjett og tilskuddsordning

Både medlemmer og varamedlemmer deltar i opplæringen sammen med kontaktperson og mentorer. Medlemmene som ikke er nyvalgt bør planlegge og gjennomføre mest mulig av opplæringen sammen med ungdomsrådets hjelpere. På den måten blir opplæringen godt tilpasset ungdom.

4. Organisering, oppgaver og ansvar

Ungdomsrådet skal sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra barn og ungdom i kommunen. VUR sine hovedoppgaver er å

- Være et rådgivende organ som består av ungdom fra hele kommunen.
- Gi råd, informasjon og innspill til saker som blir behandlet og som angår barn og ungdom, for eksempel saker om skole, jobb, fritidsaktiviteter, kollektivtransport, helsetjenester, byutvikling eller nærmiljø.
- Sørge for at barn og unge har en stemme i politiske saker som handler om eller påvirker dem og deres hverdag.
- Ta opp saker som er viktige for barn og ungdom i Vestby kommune.
- Være bindeledd mellom barn og ungdom, og ansatte og politikere i kommunen.
- Hjelp politikere og ansatte med å forstå hva som er viktig for barn og unge i kommunen.

For å få til at barn og unge får en reell mulighet til å medvirke, er det viktig at VUR

- har kontakt med kommunens barn og unge
- innhenter informasjon om hva som skjer og hva kommunens barn og unge er opptatt av
- sprer informasjon til barn og unge

En viktig del av VUR sitt arbeid er å jobbe for at barn og unge i kommunen vet

- at vi har et ungdomsråd
- hva ungdomsrådet er

- at VUR representerer og snakker på vegne av alle barn og ungdom i kommunen
- at de selv kan ta opp ting, sende forslag og innspill til VUR
- hvordan de kan kontakte VUR

Møteplan og årshjul

Administrasjonen og VUR bør i startfasen lage et «årshjul» med datoer for ulike saker som skal på dagsorden, frister for eventuelle endringer i reglement o.l. Årshjulet bør være tilgjengelig på kommunens nettsider.

Enklere tilgang på informasjon

Styringsdokumenter for VUR, for eksempel møteplan, årshjul, søknadsskjemaer, ligger samlet på ett sted i UngApp: Ung i Vestby og på kommunens hjemmeside. Barn og ungdom kan sende forslag og innspill til VUR gjennom appens forslagskasse. VUR har også eget ikon på Vestby kommunes profiler på Facebook og Instagram der informasjon om ungdomsrådet og ungdomsrådet kan deles via kommunens servicekontor.

Kommunikasjon og samarbeid

En viktig del av VUR sitt arbeid er å kommunisere godt med hverandre i og mellom møter. Medlemmene i ungdomsrådet bør tidlig opprette en digital løsning for kommunikasjon, for eksempel en kommunikasjonsgruppe i Messenger.

Saker til ungdomsrådet

Ungdomsrådet har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder ungdom i kommunen. Kommunestyret skal sikre at ungdomsrådet høres så tidlig i prosessen at de har mulighet til å påvirke avgjørelsene som skal tas.

For at VUR skal få gode muligheter for medvirkning skal de som sender utredninger, saksfremlegg og lignende til ungdomsrådet

- skrive et språk som er tilpasset barn og unge.
- legge ved ungdomsvennlig oppsummering på maks én side der det står
  - hvorfor denne sendes til ungdomsrådet,
  - hva rådet kan gjøre
  - og hva det betyr for barn og ungdom
- gi muntlige presentasjoner og forklaringer av saken når ungdomsrådet ønsker det.

Ungdomsrådet

- får alle saker som angår barn og ungdom til behandling.
- vurderer selv om de ønsker å gi innspill, råd eller komme med en uttalelse.
- kan også selv ta opp og fremme saker de mener er viktige for og av interesse for barn og unge i Vestby kommune.
- kan inviteres eller på eget initiativ komme med innspill til tema og saker av interesse for barn og unge.
- skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser overfor enkeltpersoner.

Uttalelsene fra ungdomsrådet skal følge saksdokumentene til kommunestyret som avgjør saken.

Møter

Ungdomsrådet skal sette seg inn i saker som angår ungdom i kommunen og behandle sakene i møtene sine. Som medlem deltar du i ungdomsrådets møter for å:

- si din mening
- være med å bestemme hva ungdomsrådet mener i ulike saker som angår barn og ungdom.

Hva skjer før møtene?

Leder og kontaktperson for VUR går gjennom og blir enige om sakslisten før den sendes ut. Det er politisk sekretariat som sender ut møteinnkalling, og legger sakene som skal leses til hvert møte på kommunens nettside for politikk. Alle medlemmer og varamedlemmer får e-post om dette. Sakene legges ut ca. 10 dager før hvert møte så alle kan rekke å lese og sette seg inn i sakene før møtet.

Kontaktpersonen til VUR kan sende enklere informasjon og en ungdomsvennlig plan for møter. I tillegg bør VUR kunne ha kontakt med kontaktpersonen via SMS. Det er lurt at informasjon om møter også sendes på SMS til alle de faste medlemmene og at alle skal svare at de kommer. På den måten kan det være lettere å huske for alle, også at man kanskje må melde forfall (fravær). Da får vara mulighet til å få beskjed tidlig og kan forberede seg godt til møtet.

Møteplikt

Medlemmer i VUR må delta i møter. Det er en plikt. Som medlem må du stille opp i alle møter, med mindre du har gyldig forfall. Det kan for eksempel være at du er syk eller at du er bortreist. Kan du ikke komme på et møte, må du gi beskjed om dette til politisk sekretariat så raskt som mulig. Da kaller de inn vara.

Still forberedt

Nesten like viktig som å stille i møtet, er å stille forberedt. For at det ikke skal gå mer tid enn nødvendig til å lese gjennom hver sak, skal alle medlemmene i VUR ha lest seg opp i forkant og kanskje også dannet seg en mening.

Selve møtet

Lederen for VUR leder møtet og sørger for at alle følger spillereglene ungdomsrådet har blitt enige om. Det betyr blant annet å få alle i rådet til å lytte til den som har ordet, at diskusjonen holdes saklig og at alle får sagt det de mener.

For at ungdomsrådet skal kunne vedta noe, må minst halvparten av medlemmene være fysisk til stede når rådet diskuterer og stemmer i den aktuelle saken.

Etter å ha diskutert de ulike sakene, kan ungdomsrådet fatte et vedtak. Dette gjøres etter bestemte regler:

- Alle er enige: møteleder formulerer et forslag til vedtak som blir stemt over.
- Medlemmene er uenige: møteleder eller et rådsmedlem formulerer ett eller flere forslag til vedtak, som blir stemt over.

Deltar du på ungdomsrådsmøtet, har du plikt til å stemme når en sak blir tatt opp til avstemning. Det er mulig å stemme blankt i saker om valg.

Vedtak i ungdomsråd skjer med vanlig flertall. Stemmegivningen skal være åpen og skjer ved håndsopprekning. Det er ikke lov til å holde skriftlig avstemning. Det må stemmes over alle forslag til vedtak, og det forslaget som får flest stemmer, blir ungdomsrådets vedtak i den saken. Hvis det er samme antall stemmer for eller imot et forslag, er møtelederens stemme avgjørende.

Årsmelding

Hvert år skal VUR lage en årsmelding. Det er en slags rapport som VUR skriver der rådet forteller, forklarer og viser hva som har skjedd, hva VUR har jobbet med siste året og kanskje hva rådet vil videre. I årsmeldingen informerer også VUR om hvordan de har brukt pengene som kommunestyret bevilget som årets budsjett for ungdomsrådet. Her kan også ungdomsrådet foreslå endringer av reglementet. Kontaktpersonen og mentorene kan hjelpe

med et oppsett for årsmeldingen. Det er lurt at ungdomsrådet bruker årsmeldingen som en mulighet til å evaluere, for eksempel som egevaluering, hvordan samarbeid i rådet og mellom VUR og andre har vært, om noe fungerer veldig bra eller bør endres. Årsmeldingen skrives på slutten av året og legges frem for kommunestyret.

6. Økonomi

- Kommunestyret bevilger et årlig beløp til ungdomsrådets arbeid. Beløpet som kommunestyret bestemmer at skal være ungdomsrådets budsjett skal brukes til:
    - Opplæring, for eksempel kurs, besøk hos andre ungdomsråd, temakvelder og lignende
    - Markedsføring, for eksempel konkurranser, innkjøp av ting, klær eller utstyr som brukes til promotering av ungdomsrådet
    - Aktiviteter og servering, for eksempel hvis ungdomsrådet skal gjennomføre informasjonsturné, ungdomssamling eller ha noe å spise i møter
    - Ungdomsrådets tilskuddsordning
- Pengene skal brukes til å forbedre ungdommens hverdag, og ungdomsrådet må rapportere hva pengene er brukt på. Administrasjonen bør hjelpe ungdomsrådet med fordeling og oversikt over pengene, blant annet ved å legge frem forslag til budsjett med fordeling.
- Godtgjøring for rådets arbeid følger kommunens reglement for folkevalgte organer.
  - Ungdomsrådets tilskuddsordning for barn og unge skal forvaltes av Ungdomsrådet og støtte opp om tiltak, prosjekter eller arrangementer som kan bidra til å utvikle et godt miljø for barn og ungdom i Vestby kommune.
    - gis til rusfrie tiltak, prosjekter eller arrangementer
    - fordeles rettferdig på bakgrunn av søknader Ungdomsrådet mottar
    - rapporteres til kommunestyret i 1. tertial året etter.

Endring i reglementet

Reglene kan endres om og når det trengs, men det må godkjennes av kommunestyret først. Endringer i reglementet vedtas av kommunestyret etter uttalelse fra ungdomsrådet.

Hvem gjør hva i og rundt VUR?

Ungdommene i VUR

- Leder og nestleder bør, men må ikke være av ulikt kjønn.
- Hvem som blir leder og nestleder bestemmes av VUR.

Det er i hovedsak tre roller i VUR: leder, nestleder og medlem.

Alle er i utgangspunktet medlem. Ungdomsrådet skal også ha leder og nestleder. De to har ekstra ansvar for ungdomsrådet og rådets oppgaver.

VUR sine gode hjelpere

Mentorer:

- Det skal velges to mentorer for ungdomsrådet.
- Mentorer velges fra kommunestyret og bør komme fra ulike politiske ståsteder.
- Mentorene skal være veiledere og brobyggere mellom VUR og kommunestyret.

Samtidig som ungdomsrådet blir valgt, velger kommunestyret mentorer til ungdomsrådet.

Mentorene har et innblikk i den politiske saksbehandlingen som gjør arbeidet til rådet mye lettere ved hjelp av god veiledning, informasjon og drøfting av ulike alternativer.

Politisk sekretariat:

- sender møteinnkalling
- skriver protokoller (det som blir bestemt i møter) og saker til valg
- kaller inn vara når noen melder forfall (at de ikke kan møte)

I kommunens administrasjon er det politisk sekretariat som jobber mest med politiske

Kontaktperson:

Ungdomsrådet får tildelt en fast kontaktperson. Det er rådmannen som utpeker VUR-kontakten. Kontaktpersonen er ungdomsrådets sekretær, koordinator og hjelper. Kontaktpersonen er til stede ved hvert møte og blir godt kjent med VUR. Kontaktpersonen er også med på opplæring og teambuilding.

Barn og ungdom rundt VUR

Elevrådene:

Skolenes elevråd er den enkeltes skoles medvirkningsorgan. Elevrådene ved alle skolene i Vestby kommune skal kunne

- fremme saker til behandling i ungdomsrådet
- uttale seg om saker som skal behandles i ungdomsrådet

For å få til kontakt og samarbeid mellom elevrådene og ungdomsrådet skal elevrådskoordinatorene ved alle skolene i Vestby kommune

- hjelpe barn og ungdom til å løfte saker gjennom elevråd og videre til ungdomsrådet.
- sørge for at elevrådet ved den enkelte skole holdes oppdatert på møter og saker som behandles i ungdomsrådet
- ta ansvar for at aktuelle saker blir diskutert i elevrådene
- informere elevrådet om ungdomsrådets frister og saker, og hjelpe dem slik at de kan komme med innspill og ønsker

Vedlegg 1: Politikk fra A - Å

I dette dokumentet vil du kanskje møte på en del rare eller vanskelige ord. Under finner du en liste med forklaringer på noen av de mest brukte og kanskje vanskelige ordene i politikken:

Administrasjon

Folk som jobber i kommunen med å skrive, regne, planlegge, passe på, forklare og følge opp saker.

Budsjett

En plan for hvor mye penger vi har, og hva vi kan bruke dem på.

Folkevalgt

Politikere som velges hvert fjerde år fra politiske partier, til Kommunestyret og andre politiske utvalg.

Formål

Grunnen til at man gjør noe på en bestemt måte, meningen med noe.

Forskrift

Regler som hører til en lov og som forklarer mer om loven som vi må følge.

Høringsuttalelse

Når noen gir sin mening om en sak før noe blir bestemt.

Innstilling

Innstillingen er ikke noe som er bestemt enda, men det er en anbefaling eller forslag til hva vi kan eller burde bestemmes i en sak.

Kandidat

En som har søkt på en jobb, rolle eller verv, eller som har sagt ja til å stå på liste til et valg.

Kommunestyret

Gruppen med politikere som er valgt for å styre og bestemme i kommunen vår.

Mandat

En viktig oppgave eller oppdrag som er gitt til en person eller gruppe.

Medvirkning

Når noen bruker stemmen og deltar, eller gir innspill, for å påvirke det som skjer og det som blir bestemt.

Nominasjon eller nominere

En eller flere personer som blir foreslått til et valg.

Reglement

En samling med regler som sier hvordan ting skal fungere, sier hva man kan og ikke kan gjøre.

Representant

En person som er valgt til å snakke og jobbe for en gruppe mennesker.

Rådgivende organ

En gruppe som kan gi tips og råd, men som ikke bestemmer til slutt.

Sak eller saksfremlegg

Papirer om ulike ting som skal leses, diskuteres og bestemmes i politikken.

Saksbehandler

Den personen som skriver saken vi skal snakke om.

Sekretariat

Personene eller kontoret som hjelper til med å holde orden på alt i rådet, for eksempel å sende ut møteinnkallinger, beskjeder, ta imot fraværsmelding, planlegge og hjelpe til med møter, skrive protokoll etter hvert møte, og å skrive saker.

Utvalg

En gruppe folkevalgte som kan avgjøre, eller gi råd om enkeltsaker som skal avgjøres av Kommunestyret.

Vara

En person som ikke er fast medlem, men som møter når et fast medlem ikke kan møte.

Vedtak og vedtatt

Det som blir bestemt, en beslutning eller avgjørelse som blir gjort når vi først diskuterer og så stemmer over det vi mener i et møte. Når noe er vedtatt så er det bestemt.

Vedtekter

En samling med regler for hvordan noe skal fungere.

Votering

Avstemming.

Vedlegg 2: tips, råd og anbefalinger

Hvorfor har vi ungdomsråd?

Ungdomsråd er en måte å gi ungdom mulighet til å si sin mening om saker som skal avgjøres av kommunestyret. At ungdom deltar og sier sin mening, bidrar til kommunen får kunnskap om ungdoms behov og ønsker.

Litt mer om valget

Medlemmene i VUR skal velges demokratisk av ungdom i kommunen.

- I info om valget må det stå at organisasjoner som representerer ungdom har rett til å komme med forslag om medlemmer til ungdomsrådet. Skoler, klubber og andre lokale aktivitetsaktører og arenaer for barn og ungdom i Vestby kommune bør også få den muligheten.
- Informasjon om valget bør deles på kommunens hjemmeside, i Ung i Vestby-UngApp, i sosiale medier og på arenaene ungdom er, for eksempel skoler, ungdomsklubber, idrettslag, organisasjoner og andre fritidsarenaer.
- Ungdomsrådet bør hjelpe til med å dele info på en ungdomsvennlig måte. VUR kan ha informasjonsturné med besøk på skoler og fritidsarenaer, og åpne informasjonsmøter.
- VUR, valgkomitéen og ansatte i kommunen bør gjøre en aktiv innsats for å nå ut til de som tradisjonelt er underrepresentert i beslutningsorganer, for eksempel unge som tilhører en etnisk, funksjons-, seksuell, kjønns- eller kulturell minoritet.

Hva gjør ungdomsrådet?

Ungdomsrådet skal gi råd til kommunen. Dette betyr ikke at kommunestyret alltid må gjøre slik ungdomsrådet vil, men at de skal vite hva ungdomsrådet mener før de tar en avgjørelse.

Ungdomsrådet bør sørge for å ha god kontakt med ulike grupper av ungdom, og skape møteplasser der ungdomsrådet kan få innspill fra ungdommene de representerer. VUR bør være aktive i å dele og innhente informasjon og innspill fra kommunens barn og ungdom, blant annet gjennom skolebesøk og digital tilgjengelighet.

Rollene i ungdomsrådet

Medlem: Du som har blitt valgt til å være med i ungdomsrådet, har nå fått en viktig rolle. Den kalles «medlem i VUR» og «folkevalgt i Vestby kommune». Det betyr at du er valgt til å være en stemme for barn og unge i kommunen vår. Rollen som folkevalgt betyr at du lytter til og snakker på vegne av alle barn og unge i kommunen. Det er derfor ekstra viktig å tenke nøye igjennom hvordan du og dere i VUR kan være barn og unges stemme, og tenke over hvem som blir berørt av det som skjer i kommunen og de sakene VUR jobber med. Ekstra viktig er det å tenke på hvordan du kan være en stemme for de av oss som ikke så ofte sier sin mening høyt, kanskje fordi det er skummelt, vanskelig eller at det ikke går. Det er viktig at du bidrar til å gjøre det lettest mulig for barn og ungdom i Vestby kommune å dele meningene sine med ungdomsrådet.

Varamedlem: I politikken er det viktig at noen alltid kan erstatte dem som ikke kan være med. Varamedlemmene i VUR blir valgt inn på en numerisk varaliste. Det er som en venteliste over folk som blir kontaktet, i den rekkefølgen de står, for å bli spurt om de kan steppe inn hvis den som er medlem ikke kan møte. Den som står øverst blir spurt først om å ta over, hvis den ikke kan, går man videre til neste på listen.

Leder: VUR sin leder planlegger møtene sammen med kontaktpersonen og nestlederen. Leder for VUR leder møtene, og skal passe på at alle tør og får mulighet til å si noe. Leder er også den som sier ifra hvis noen kommer mye for sent, forstyrrer i møter, ikke følger med eller ikke gjør det som er avtalt. Lederen har et ekstra ansvar for at alle skal føle seg

velkomne, bli bedre kjent og trygge på hverandre. Sammen med kontaktpersonen har lederen også ansvaret for at sakene blir fulgt opp. Noen ganger vil VUR få spørsmål om å stille opp i et møte, arrangement, intervju eller lignende. Da er det ofte lederen som får i oppgave å være ungdomsrådets «ansikt utad».

Nestleder: er den som samarbeider aller tettest med lederen, og er «lederens høyre hånd». Det betyr at det er viktig at nestlederen er oppdatert, har tett kontakt med lederen og også spør om det er behov for hjelp. Lederen og nestlederen bør være et godt team og dele oppgaver seg imellom. Hvis lederen har for mye å gjøre, kan nestlederen også hjelpe til ved å overta noen av lederens oppgaver. Nestleder planlegger møter sammen med lederen og kontaktpersonen. Er lederen borte, skal nestlederen lede møtet.

Andre roller i VUR

I tillegg til rollene som leder og nestleder, kan ungdomsrådet lage og fordeler andre roller. Det kan for eksempel være lurt å ha noen med ekstra ansvar for sosiale medier, informasjon, innhenting av innspill fra andre, inkludering for de av oss som kanskje oftere faller utenfor, og for ulike politiske områder. Ungdomsrådet kan også lage seg arbeidsgrupper for å jobbe med et tema.

Rettigheter og plikter i VUR

Som medlem i VUR har du både noen plikter og rettigheter. Noe av det viktigste er at du deltar og stemmer på møtene. Du har faktisk

- **plikt til å møte opp** i møtene, så lenge du ikke melder fra om gyldig fravær. Det er viktig å komme på møter, og si ifra tidlig hvis du absolutt ikke kan.
- **plikt til å stemme.**

Du har også noen rettigheter som skal gjøre det lettere for deg å delta. Du har

- **rett til å få betalt** for å jobben du gjør ungdomsrådet. Pengene du får kalles godtgjørelse. Hvor mye du får blir bestemt av kommunestyret. Det som blir bestemt står i reglene for folkevalgte i Vestby kommune.
- **rett til å få tilbake penger** hvis du betaler for å reise til og fra møter i ungdomsrådet. Det samme gjelder hvis du taper inntekter på grunn av at du sitter i ungdomsrådet. Også dette står det om i reglene for folkevalgte i Vestby kommune.
- **rett til å få fri fra skolen** for å være med på møter i ungdomsrådet. Det er litt ulike regler for ungdomsskolen og videregående skole. Uansett skal fraværet dokumenteres, og et tips er å bruke skjemaene på politiskfravær.no

Kjøreregler

Alle medlemmene er med å bestemme hvordan de ønsker å ha det i ungdomsrådet. Bli enige om felles regler, for eksempel hvordan rådet håndterer at noen alltid er forsinket eller ikke stiller forberedt til møter.

Det kan være lurt å lage seg egne kjøreregler, for eksempel:

- **Stille forberedt:** Det er viktig å notere seg møtedatoer og lese sakene som skal behandles i møte.
- **Høre på alle:** Vi vil at alle skal føle seg hørt og respektert.
- **Jobbe sammen:** Samarbeid er viktig for å finne de beste løsningene.
- **Skape endring:** Vi jobber for å gjøre samfunnet bedre for barn og unge.
- **Få gode erfaringer:** Gjennom deltakelse lærer vi nye ting og utvikler oss.

Møtene er en viktig del av ungdomsrådets arbeid. Når VUR skal forberede seg til møter, kan det være lurt at noen er saksansvarlige for sakene som skal diskuteres i møtet. På den måten kan det bli mindre lesing, og lettere for alle å forstå sakene. Det kan være lurt at

- saksansvarlig er noen andre enn leder og nestleder.

- den eller dem som er saksansvarlig får ansvaret for å sette seg ekstra godt inn i en sak og legge den fram for resten av rådet.
- det ikke er de samme medlemmene som får denne oppgaven hver gang.